

Vgl. संसद्, संसाद. — caus. 1) (zusammen) hinsetzen: प्रस्कृष्टं समसा-
दृष्टक्यान् जित्रिमुद्धितम् VALAKH. 3, 2. TS. 5, 1, 4, 5. AIT. BR. 1, 19.
22. ÇAT. BR. 1, 1, 2, 23. ÂCV. ÇR. 4, 6, 3. पात्राणि KÂTJ. ÇR. 2, 3, 6. 26, 6,
21. ÇĀĀKH. ÇR. 4, 3, 2. 5, 10, 32. — 2) zusammenkommen, sich vereinigen
mit (acc.) BUĀG. P. 2, 2, 30. — 3) verzagt machen: (न त्वाम्) अविष-
ह्यतमः शोकः संसादयितुमर्हति R. GORR. 2, 114, 31. — Vgl. संसादन.

2. सद् (= 1. सद्) 1) adj. am Ende eines comp. (°सद् und °षद्) sitzend,
seinen Sitz habend, Bewohner P. 3, 2, 61. H. 10. 87. किष्किन्धाद्रि°
BHATT. 6, 120. Vgl. अश्म°, अक्षरित°, अष्म°, अत्म°, आश्रम°, उत्तरा°,
उपरि°, उपस्थ°, स्रुत°, गगण°, गर्त°, गिरि°, गृध्र°, गो°, धर्म°, घृत°,
चमू°, तुरण्य°, त्रिविष्टप°, दक्षिण°, दिवि°, इरोण्य°, ड्वन्य°, देव°, द्यु°,
हु°, धूर्षद्, ध्रुव°, नभः°, नाक°, नृ°, पश्चि°, पश्चात्सद्, पस्त्य°, पितृ°, पुरः°,
पुष्कर°, पूर्व°, पृथिवि°, बर्हि°, बर्हिः°, बर्हिः°, भुवन°, मनः°, वन°, व-
नर्षद्, वर°, वेदि°, व्योम°, शर्म°, शाला°, शुचि°, श्रात°, श्रुत°, संवत्सर°,
सत्त्वं, सत्य°, सदान°, सभा°, सोम°, स्वर्ग°. — 2) m. das Besteigen (des
Weibchens) AV. 4, 4, 7.

सद् 1) oxyt. = सद् P. 3, 1, 140. = सद् in बर्हि°, शमनी°, सभा°. सद्म्
am Ende eines adv. comp. gaṇa शर्दादि zu P. 5, 4, 107. — 2) m. a)
Frucht M. 8, 151. 241; vgl. शर्द 3). — b) N. pr. eines Sohnes des Dhṛta-
rāshṭra MBH. 1, 451. 8. es könnte übrigens सद्ःसुवाच् auch als ein
Name gefasst werden. — 3) n. ein best. Theil des Rückens am Opfer-
thier AIT. BR. 7, 1.

सद्शक (2. स + द् = दंश) m. Krebs, Krabbe RĀĀN. im ÇKDR.

सद्शवदन (सद्श 2. स + दंश + व°) m. Reiher RĀĀN. im ÇKDR.

सद्दत्त (2. स + दत्त) adj. mit Verstand begabt: अग्ने सद्दत्तः सतनुर्हि भूवा
TS. 3, 1, 4, 4.

सद्दत्तिणा (2. स + दत्तिणा) adj. (f. स्त्री) nebst Geschenken M. 11, 3. RĀĀ-
TAR. 3, 285.

सद्दञ्जन (सत्त् + ञ्ज°) n. als Collyrium gebrauchte Messingasse ÇĀB-
DAK. im ÇKDR.

सद्दण्ड (2. स + दण्ड°) adj. mit Strafe belegt, bestraft VJUP. 123.

सद्दन (von 1. सद्) 1) n. a) Sitz, Ort; Standort, Heimath; Behausung,
Haus AK. 2, 2, 4. H. 990. an. 3, 428. MED. n. 151. HALĀJ. 2, 136. कृत्रिम
RV. 1, 53, 6. 104, 5. नित्य 148, 3. पार्थिव 169, 6. दिव्येभ्यः सद्दने चक्रे 2,
40, 4. पृथिवीं सद्दने ससत्य 3, 30, 9. 31, 12. 54, 6. योनिंश्च इन्द्र सद्दने अकारि
7, 24, 1. सीदन्हेतिव सद्दने चमूर्षु 9, 92, 2. सुगा वी देवाः सद्दना अकर्म
VS. 8, 18. 12, 39. विवस्वतः RV. 1, 53, 1. स्रुतस्य 84, 4. 164, 47. पृथिव्याः
6, 11, 5. पार्थिव 8, 86, 5. रायः 3, 54, 21. 6, 7, 2. देवानाम् 8, 13, 2. 10, 38, 2.
उखायाः VS. 12, 16. पत्नीनाम् AV. 9, 3, 7. TS. 3, 2, 4, 4. = पत्नीशाला (nach
NĪLAK.) HARIV. 2204. — वैवस्वतस्य MBH. 1, 1710. यमस्य R. 2, 64, 35.
7, 21, 1. धातुर्विधातुः सवितुर्विभेर्वा शक्रस्य वा त्वं सदान्ताप्रपन्ना MBH.
3, 15591. अम्भोजयोनिः PRAB. 24, 1. मूकाम्बिकायाः Verz. d. Oxf. H. 237,
a, 23. सिद्धचारणाविद्याधराणाम् BHĀG. P. 5, 24, 4. गृहिणाः SPR. (II) 2193.
6998. कुट्टिन्याः KATHĀS. 37, 59. स्वयम्भू° MBH. 13, 4377. महेन्द्र° KATHĀS.
6, 65. धर्म° BHĀG. P. 4, 1, 55. यदु° MBH. 8, 1740. पर° SPR. (II) 531 =
1168. KATHĀS. 33, 97. प्रेयसी° 37, 199. लज्जा° Sitz 13, 196. त्रिसाम्य°
BUĀG. P. 2, 7, 40. am Ende eines adj. comp. seinen Sitz habend in: पा-
ताल° MBH. 13, 329. शशाङ्क° Verz. d. Oxf. H. 104, a, 4 v. u. Im Veda

häufig mit metrischer Dehnung सादन (सदन Padap.) RV. PRĀT. 9, 19.
RV. 1, 84, 4. 2, 23, 1. 8, 9, 10. यमस्य 10, 135, 7. Citat in ÇAT. BR. 11, 3, 5,
13. — b) das Sichniederlassen, Zurruhekommen RV. 5, 47, 7. 10, 93, 5.
— c) Erschlaffung HĀR. 268. SUÇR. 1, 39, 1. गात्र° 128, 11. 252, 11. अङ्ग°
2, 213, 21. — d) angeblich Wasser NAIGU. 1, 12. H. an. (नन fehlerhaft
für नल). MED. — 2) adj. (f. ई) Niederlassung —, Bleiben bewirkend:
दीधिति RV. 1, 186, 11. — Vgl. स्रुत°, केलि°, देव°, द्युत°, नृ°, पितृ°,
ब्रह्म° (in der 2ten Bed. auch BUĀG. P. 5, 17, 4), यज्ञ°, यम°, राज°, वाः°,
क्षैतृ°.

सद्दनासद्द adj. im Sitz sitzend RV. 9, 98, 10.

सद्दिदै (सद्म् + दि etwa 4. दै) adj. für immer fesselnd, — bleibend:
तक्मन् AV. 5, 22, 13. 19, 39, 10.

सद्दन्य s. सादन्य.

सद्दपदेश (सत्त् + ञ्ज°) adj. nur scheinbar eine Realität besitzend BUĀG.
P. 5, 3, 30.

सद्दम् (von 2. स) adv. 1) allezeit, stets RV. 1, 106, 5. 116, 6. कृविष्मन्तुः
सद्दमित्त्वा कृवामहे 114, 8. 122, 10. कामी हि वीरः सद्दमस्य पीतिम् 2, 14,
1. 34, 4. 3, 2, 15. 4, 1, 1. 7, 2, 3. उषासः सद्दमुक्कतु 41, 7. 10, 4, 7. 93, 1. AV.
1, 15, 3. 3, 15, 8. 7, 18, 2. ÇAT. BR. 11, 3, 5, 13. — 2) je, irgend; immerhin
RV. 1, 185, 8. 4, 3, 13. मा ते सखायः सद्दमिन्द्रिषाम् 12, 5. 5, 85, 7. 6, 67, 8.
10, 7, 3. रत्नस्विनः सद्दमिद्यातुमावतो दह 1, 36, 20. — Vgl. सदा.

सद्दम् eine best. hohe Zahl bei den Buddhisten MĒL. asiat. 4, 639.

सद्दपुष्प adj. immer blühend; f. स्त्री eine best. Pflanze KAUC. 28, 39. —
Vgl. सदापुष्प.

सद्दम्भ (2. स + दम्भ°) adj. heuchelnd P. 5, 2, 76. Schol. erheuchelt: धर्म
Spr. (II) 6749.

सद्दय (2. स + दया) adj. (f. स्त्री) Mitleid empfindend (mit loc. der Per-
son) KATHĀS. 1, 63. 9, 75. 17, 59. 21, 45. 26, 147. कृदय Spr. (II) 6893
(könnte hier auch als adv. gefasst werden). ad MĒGU. 113. सद्दयम् adv.
mitleidsvoll BUĀG. P. 5, 3, 16. auf eine sanfte Weise, nach und nach,
ganz allmählich RAĞH. 8, 7. 16, 19. ÇĀK. 72. 147. Spr. (II) 6893 (oder adj.).
am Anfange eines comp.: अमरवधूकृतसद्दयानुपलब्ध KUMĀRAS. 2, 41.

सद्दर m. N. pr. eines A sura HARIV. 2283 nach der Lesart der neueren
Ausg. — Vgl. संकर und सकर.

1. सद्दर्थ (सत्त् + अर्थ) m. eine Angelegenheit, die Einem vorliegt, um
die es im Augenblick sich handelt Spr. (II) 1036.

2. सद्दर्थ (wie oben) adj. wohlhabend MĀK. P. 137, 5. als Umschrei-
bung von भवत्त् seiend TRĪK. 3, 3, 175.

सद्दर्य (2. स + दर्य) adj. übermüthig, trotzig Spr. (II) 1364 (eine Schlange).
6908. सद्दर्यम् adv. Hir. 12, 20.

सद्दलकृति (सत्त् + ञ्ज°) f. ein üchter Schmuck; davon nom. abstr. ०त्ता
f. KATHĀS. 43, 20.

1. सद्दश (2. स + दशन्) adj. mit Dekaden (Stoma) versehen ÇĀĀKH. ÇR.
14, 27, 9. 28, 6.

2. सद्दश (2. म + दशा) adj. mit Fransen versehen: वस्त्र MBH. 12, 6297.
सद्दशनयोत्तन्न (2. स + द°-योत्तन्ना) adj. (f. स्त्री) mit glänzenden Zäh-
nen versehen, gl. Z. zeigend: भारती RAĞH. 10, 38.

सद्दशनार्चिम् adj. dass.: लीलास्मित RAĞH. 3, 70.